

دانشگاه کردستان
دانشکده‌ی زبان و ادبیات
گروه زبان و ادبیات فارسی

پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد رشته‌ی زبان و ادبیات فارسی

عنوان:

نقد خواننده‌محور چهار اثر داستانی از نویسندگان زن با
رویکرد آیدن چمبرز

پژوهشگر

فرزانه محمدزاده

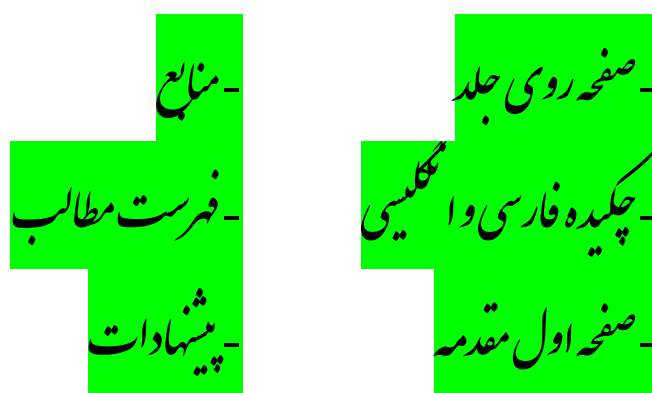
استاد راهنما

دکتر نسرین علی اکبری

شهریور ۱۴۰۱

«پژوهشگر کرامی»

صفحاتی را که مشاهده می فرمائید، گزیده ای محدود از یک سند پژوهشی طولانی است که شامل:

برای مشاهده فهرست دیجیتال پایان نامه ها / رساله های می توانید به آدرس ذیل مراجعه کنید:

<http://lib.uok.ac.ir:8080>

در صورت به وجود آمدن هرگونه مشکل و پرسش در زمینه دسترسی، تهیه و استفاده از منابع الکترونیکی و دیجیتال به بخش پایان نامه ها و منابع دیجیتال کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد مراجعه نموده و تماس بگیرید!

شماره تماس ۰۸۷-۳۳۶۲۴۰۰۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

University of Kurdistan

دانشگاه کردستان
دانشکده‌ی زبان و ادبیات
گروه زبان و ادبیات فارسی

پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد رشته‌ی زبان و ادبیات فارسی

عنوان:

نقد خواننده‌محور چهار اثر داستانی از نویسندگان زن با
رویکرد آیدن چمبرز

پژوهشگر

فرزانه محمدزاده

استاد راهنما

دکتر نسرین علی اکبری

شهریور ۱۴۰۱

دانشگاه کردستان

دانشکده‌ی زبان و ادبیات

گروه زبان و ادبیات فارسی

پایان نامه‌ی ارائه شده به عنوان بخشی از فعالیت‌های تحصیلی لازم

جهت اخذ درجه‌ی کارشناسی ارشد (MA) در رشته‌ی زبان و ادبیات فارسی

عنوان:

نقد خواننده‌محور چهار اثر داستانی از نویسندگان زن با رویکرد ایدن چمبرز

پژوهشگر:

فرزانه محمدزاده

در تاریخ ۱۴۰۱/۶/۹ توسط کمیته‌ی تخصصی و هیئت داوران زیر مورد بررسی قرار گرفت و با درجه‌ی عالی به تصویب رسید.

امضاء	مرتبۀ علمی	نام و نام خانوادگی	هیئت داوران
استادیار	نسرین علی اکبری	دکتر	۱. استاد راهنما
استادیار	بدریه قوامی	دکتر	۲. استاد داور خارجی
استادیار	فردین حسین پناهی	دکتر	۳. استاد داور داخلی

مهر و امضاء معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده
دکتر مسعود دهقان

مهر و امضاء مدیر گروه
دکتر هیوا حسن پور

چکیده

محوریت سه عنصر خواننده، متن و نویسنده، شیوه‌های گوناگونی از نقد را به وجود آورد. از این میان نقد خواننده‌محور، رویکردی است که خواننده و ادراک او را از متن و نویسنده آن، به عنوان شالوده نظری خود مطرح می‌کند. با گسترش این شیوه نقد در حوزه ادبیات بزرگسال، ایدن چمبرز با نگاهی به خواننده پنهان ولفگانگ آیزر، رویکردی خواننده‌محور را معرفی می‌کند که با استفاده از مؤلفه‌های چهارگانه سبک، زاویه دید، طرفداری و شکاف‌های گویا، می‌کوشد کودک و نوجوان بودن خواننده نهفته در متن را در آثار این حوزه ادبی تحلیل کند. نوشتار حاضر با موضوع «نقد خواننده‌محور چهار اثر داستانی از نویسندگان زن با رویکرد ایدن چمبرز» بر آن است تا با بهره‌گیری از رویکرد خواننده درون متن ایدن چمبرز، چهار رمان نوجوان را که از سوی فهرست لاکپشت پرنده، موفق به دریافت پنج نشان شده‌اند تحلیل کند. با توجه به نگاه ساختارمند چمبرز در مؤلفه‌های مطرح شده، از اشکال چهارگانه نقطه دیدهای ولفگانگ آیزر و معیارهای نظریه پردازان محتوامحور حوزه ادبیات کودک و نوجوان از جمله ایدئولوژی و جنسیت، بهره گرفته شده است تا کاستی‌های این رویکرد به ویژه در اصل زاویه دید، طرفداری و شکاف‌های گویا جبران شود. علاوه بر این همسویی معیارهای «فصلنامه لاکپشت پرنده» با مبانی نظری و دامنه‌های مورد پژوهش بررسی می‌شود تا ضمن معرفی آثار این گروه سنی، شگرد و نشانه‌های سبکی نویسندگان زن این آثار، در کنش‌های کلامی و غیر کلامی، باور و ارزش‌های شخصیت‌ها به ویژه شخصیت نوجوان، شناسایی و تحلیل شود و مسیر را برای پژوهش‌های گسترده و زنجیره‌ای از آثار ادبی کودک و نوجوان در چهارچوب نظری مطرح شده، فراهم کند.

یافته‌های پژوهش بیانگر محوریت درون‌مایه‌ها و دغدغه‌ها، لحن و ساختار زبانی مخاطبان نوجوان است که با تضاد پدران و مردان و همسویی زنان و مادران همراه است. آن‌ها با وجود اینکه حمایت می‌شوند و فرصت می‌یابند که نیازهای خود را اظهار کنند و انتخابگر باشند، بزرگسالان هشداردهنده و اندازگر به خواسته‌ها و انتخاب‌های آن‌ها جهت می‌دهند و زنان و مادران همسو در این مسیر هدایتگرانی تسهیل‌گر هستند تا خواسته پدران و مردان برآورده شود. مجموعه این یافته‌ها نشان می‌دهد آثار تحلیل شده بازنمایی از دنیای واقعی نوجوان در جهان بیرون از داستان هستند. علاوه بر این برخورداری از روحیه نقد و پرسشگری، هنجارگریزی، ایدئولوژی جهان بی‌مرز و پرداختن به نیازهای نوجوان در رمان‌ها، با مؤلفه‌های چهارگانه خواننده درون متن در این آثار گره خورده و نشان از پیوند و همپوشانی معیارهای لاکپشت پرنده و این رویکرد نظری دارد.

واژه‌های کلیدی: ادبیات نوجوان، نقد خواننده‌محور، خواننده درون متن، ایدن چمبرز.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول: مقدمه و کلیات	۱
۱-۱- مقدمه	۱
۱-۲- بیان مسئله	۵
۱-۳- پرسش های پژوهش	۶
۱-۴- اهداف پژوهش	۷
۱-۵- روش انجام پژوهش	۷
فصل دوم: پیشینه پژوهش	۸
۱-۲- خواننده درون متن (ایدن چمبرز)	۹
۲-۲- نقد خواننده محور	۱۲
فصل سوم: مبانی نظری	۱۵
۱-۳- ادبیات کودک و نوجوان	۱۵
۱-۳-۱- زنان و ادبیات کودک و نوجوان	۱۷
۱-۳-۲- جنسیت و ادبیات کودک و نوجوان	۱۸
۱-۳-۳- تاریخچه ادبیات کودک و نوجوان در جهان	۱۸
۱-۳-۴- تاریخچه ادبیات کودک و نوجوان در ایران	۲۰
۱-۳-۵- انواع ادبیات کودک و نوجوان	۲۲
أ- شعر	۲۳
ب- داستان کوتاه	۲۳
ج- رمان	۲۴
۲-۳- روایت شناسی	۲۶
۳-۳- نقد ادبی	۲۷
۱-۳-۳- نقد خواننده محور	۲۸
۴-۳- خواننده نهفته (ولفگانگ آیزر)	۳۱
۱-۴-۳- پیوند میان نقطه دید و حذف یا برجسته سازی عناصر متن	۳۲
أ- سازمان دهی بر اساس جبران (موازنه)	۳۳
ب- سازمان دهی بر اساس تضاد	۳۳
ج- سازمان دهی بر اساس پراکندگی	۳۳
د- سازمان دهی بر اساس توالی	۳۴

۳۴.....	۵-۳- نقد ادبیات کودک و نوجوان
۳۵.....	۱-۵-۳- نقد ادبیات کودک و نوجوان در ایران
۳۶.....	۶-۳- اهمیت نقد خواننده محور در ادبیات نوجوان
۳۷.....	۷-۳- نوجوان
۳۹.....	۸-۳- خواننده درون متن (ایدن چمبرز)
۴۰.....	۱-۸-۳- سبک
۴۸.....	۲-۸-۳- زاویه دید
۵۲.....	۳-۸-۳- طرفداری
۵۲.....	۴-۸-۳- شکاف های گویا
۵۴.....	فصل چهارم: توصیف و تحلیل یافته ها
۵۵.....	۱-۴- رمان ستاره نوشته محدثه گودرزیا
۵۵.....	۱-۱-۴- گذری بر زندگی و آثار نویسنده
۵۵.....	۲-۱-۴- خلاصه داستان
۵۶.....	۳-۱-۴- بازنمایی مؤلفه های خواننده درون متن در داستان
۵۶.....	أ- سبک
۶۶.....	ب - زاویه دید
۷۳.....	ج - طرفداری
۷۸.....	د- شکاف های گویا
۸۷.....	۲-۴- رمان "برایم شمع روشن کن" نوشته مریم محمدخانی
۸۷.....	۱-۲-۴- گذری بر زندگی و آثار نویسنده
۸۷.....	۲-۲-۴- خلاصه داستان
۸۸.....	۳-۲-۴- بازنمایی مؤلفه های خواننده درون متن در داستان
۸۸.....	أ- سبک
۱۰۸.....	ب- سازمان دهی بر اساس نقطه دید متضاد
۱۱۳.....	ج - طرف داری
۱۲۹.....	د - شکاف های گویا
۱۴۰.....	۳-۴- تحلیل رمان راز کیمیا و افسانه مهر و ماه
۱۴۰.....	۱-۳-۴- گذری بر زندگی و آثار نویسنده
۱۴۱.....	۲-۳-۴- خلاصه داستان
۱۴۱.....	۳-۳-۴- بازنمایی مؤلفه های خواننده درون متن در داستان
۱۴۱.....	أ- سبک

ب- زاویه دید	۱۵۳
ج - طرفداری	۱۶۳
د- شکاف های گویا	۱۷۱
۴-۴- تحلیل رمان آخر بازی نوشته نسترن فتحی	۱۸۰
۴-۴-۱- گذری بر زندگی و آثار نویسنده	۱۸۰
۴-۴-۲- خلاصه داستان	۱۸۱
۴-۴-۳- بازنمایی مؤلفه های خواننده درون متن در داستان	۱۸۲
ا- سبک	۱۸۲
ب - زاویه دید	۱۹۳
ج - طرفداری	۱۹۹
د- شکاف های گویا	۲۰۹
فصل پنجم: نتیجه گیری و پیشنهاد	۲۱۶
۱-۵- نتیجه گیری	۲۱۶
۱-۱-۵- بازنمایی معیارهای فهرست لاک پشت پرنده	۲۱۶
۱-۲-۵- بازنمایی مؤلفه های خواننده درون متن ایدن چمبرز	۲۱۸
ا- سبک	۲۱۸
ب- زاویه دید	۲۱۹
ج- طرفداری	۲۲۱
د- شکاف های گویا	۲۲۴
۲-۵- پیشنهاد	۲۲۶
منابع	۲۲۷

فهرست جداول

صفحه

عنوان

جدول ۵-۱- داده‌های کیفی در هر رمان براساس مؤلفه‌های خواننده نهفته ۲۲۵

فهرست نمودارها

صفحه

عنوان

نمودار ۵-۱- داده‌های آماری آثار برگزیدهٔ لاکپشت پرنده در دههٔ ۹۰ خورشیدی ۲۲۵

فصل اول:

مقدمه و کلیات

۱-۱- مقدمه

تخصصی شدن ادبیات کودک و نوجوان، نقش و اهمیت این نوع ادبیات را نشان می‌دهد. مطالعات کودکی و نوجوانی بدون مطالعه ادبیات خاص این گروه سنی ممکن نیست. زیرا، بر ساخت کودکی و نوجوانی پیوندی عمیق و تنگاتنگ با زاویه دید به کودکان و نوجوانان، در آثار پدیدآمده برای آنان دارد. اگرچه این دوره از ادبیات در کشور ما ملازم همدیگر هستند و ادبیات مرتبط با آن را با هم مطرح می‌سازند، اما شایسته است که مطالعه درباره آن‌ها، به دلایل مختلف از یکدیگر تفکیک شوند.

ادبیات نوین ایران به تبع از ادبیات غرب، در جهت تخصصی شدن گام برداشت. ادبیات نوجوانان، بخشی از این نوع ادبیات جدید را تشکیل می‌داد. این دوره سنی پیونددهنده کودکی و جوانی است و نگرش‌های گوناگونی درباره آن وجود دارد. هرچند، دیدگاه‌های شکل گرفته در ایران به پیچیدگی دیدگاه‌های غربی‌ها در این باره نیست، اما چشم‌اندازهای گوناگونی را برای آن ترسیم کرده‌اند. با فراگیر شدن آموزش‌های ابتدائی در ایران دوره پهلوی دوم، تأسیس کانون‌های پرورش فکری کودکان و نوجوانان در سراسر کشور و تشکیل شورای کتاب کودک و نوجوان در دهه چهل شمسی، گفتمان‌های خاصی شکل گرفت که به اعتباری، نوین تلقی می‌شوند. با وقوع انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی در سال‌های پایانی دهه پنجاه و دگرگونی در ساختارهای اجتماعی، و نیز تغییر و تحولات دیگر در دهه‌های بعدتر، آن اهداف و اولویت‌ها تغییر یافت و با گذر از واقعیت‌گرایی به سوی جهان فانتزی و تخیلی، تغییراتی در گفتمان‌ها ایجاد شد. اما ادبیات هم‌چنان عرصه نیرومندی بود که صاحبان قلم در آن به سوژه نوجوانان می‌پرداختند و خطاب به آنان می‌نوشتند. زنان در مسئولیت‌های خانوادگی و اجتماعی خود، در تغییر پایگاه‌های نوجوانان از جایگاه‌های اجتماعی و اقتصادی (تلقی آنان به مثابه نیروی کار، شکلی از سرمایه-گذاری و تضمینی برای بقای جامعه) به پایگاه‌های عاطفی و شناختی نقش سازنده داشته‌اند.

آنان نه تنها، سهم عمده‌ای در آشنایی‌زدایی از مفهوم نوجوانی داشته‌اند بلکه با پرداختن به موضوعاتی برای نوجوانان در حوزه تألیف و ترجمه، به همان میزان و گاهی پیشروتر در تحول ادبیات نوجوانی نقش داشته و دارند.

ادبیات کودک و نوجوان، مراحل تکوین خود را به شکلی محدود پیش از قرن هجدهم سپری کرد، در نیمه دوم قرن هجدهم، به صورت واضح در متون غربی ظاهر شد، رشد کرد و رشد آن مرهون تحولات شگرف قرن بیستم است (بریتانیکا، به نقل از قزل‌ایاغ، ۱۳۹۹: ۴۴). درباره آن برداشت‌های متفاوتی شده و در تعریف آن، نظریه‌های گوناگونی ارائه شده که ناشی از نگرش‌های متفاوت به کودک و نوجوان است. به طبع نمی‌توان تعریف واحدی از آن ارائه داد، اما می‌توان به یکی از مهم‌ترین مشترکات آن‌ها اشاره کرد و آن وجود «مخاطب خاص» است؛ «مخاطبی با نیازها و امکانات خاص» (حجازی، ۱۳۹۸: ۱۸). مخاطبی که «مفهوم عینی و طبیعی دارد، نه ذهنی و تابع شرایط اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و حتی جنسیتی» (حاجی-نصرالله، ۱۳۹۶: ۱۱). ادبیات کودک و نوجوان به عنوان یکی از حوزه‌های خاص ادبیات که برای خوانندگان ویژه نوشته می‌شود. با این نگره مخاطب خاص، «به نوشته‌ها و کتاب‌هایی اطلاق می‌شود که نویسنده در آن‌ها از خودجوشی درونی و از نیاز به در میان گذاشتن تجربه‌ای، برداشتی و حقیقتی با خوانندگان کودک و نوجوان پیروی می‌کند. چنانچه هدفی باشد در خود اثر مستتر است؛ او به آن‌ها حکم نمی‌کند و آن‌ها را متناسب با نیاز خود تغییر نمی‌دهد؛ نتیجه‌گیری مستقیم و پند و اندرز در آن جایی ندارد و پیام آن می‌تواند، سازنده احساس و اندیشه کودک و نوجوان باشد» (حجازی، ۱۳۸۷: ۲۱۷). پس می‌توان ادبیات کودک و نوجوان را «متن‌هایی که از سوی کودکان و نوجوانان خوانده می‌شود» (رنلدز، ۱۳۹۴: ۱۷) دانست. پرسش این است که چه کسانی آن‌ها را تولید می‌کنند؟ پاسخ روشن است: بزرگسالان این نوع ادبیات را تولید می‌کنند. آن‌ها در تمام مراحل تکوین آن «از تألیف، تصنیف، ویرایش، چاپ و گزینش» (قزل‌ایاغ، ۱۳۹۹: ۴۴). حضور و مداخله دارند. حال باید دانست که چگونه می‌توان میان دنیای کودکی و نوجوانی با دنیای بزرگسالان پیوند برقرار کرد؟ بر این اساس، پرسش‌های گوناگونی درباره این نوع ادبیات پدید می‌آید. از مهم‌ترین پرسش‌های مطرح شده، تناسب متن تولید شده با مقطع سنی مخاطب، میزان تأثیرگذاری بر مخاطب، نحوه مشارکت مخاطب در خواندن اثر و ... است. با توجه به تأثیر غیر قابل انکار نقد در اعتلای آفریده‌های حوزه‌های گوناگون علمی، فرهنگی و هنری، «ادبیات کودک نیز مرهون پیشرفت نظریه‌های نقد، در دانشگاه‌های دهه‌های ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰ است (رنلدز، ۱۳۹۴: ۲۰۲) در نوشتار حاضر برای پاسخ‌گویی به این نوع پرسش‌ها از نقد ادبی «خواننده نهمه»^۱ /یدن چمبرز^۱ بهره برده می‌شود.

^۱. A. Chambers

ادبیات به عنوان فضایی آزاد، عرصه آفرینش مدلول‌های گسترده است. در این فضای متکثر و منتشر (ایگلتون: ۱۳۸۰، ۱۹۰) این نقد است که صیقل داده می‌شود. «تا برانگیزنده، مهیج، اعتلابخش و دگرگون‌کنندگی ادبیات را نشان دهد» (دیجز، ۱۳۷۹: ۹۶). نقد در سیر تاریخی خود با عبور از نویسنده، به «کنش‌گران» متن و خوانندگان آن می‌رسد. «اکنون نگارش به کشتن و پیش از همه به کشتن مؤلف رسیده است؛ وظیفه نقد دیگر ایجاد مناسبتی میان مؤلف اثر نیست» (احمدی، ۱۳۸۹: ۲۰)؛ با حذف مؤلف در کنش نقد و قرار دادن دیدگاه و ادراک خواننده در کانون تفسیر و نقد، او آزاد است که معنا بیافریند. در این عرصه پویا و منعطف که به شمار مخاطبان‌ش ادراک‌های منحصر خلق می‌کند، اصطلاحات جدیدی را وارد عرصه نقد ادبی نمود، از آن جمله «خواننده نهفته»^۱ و «فنگانگ آیزر»^۲، یعنی خواننده‌ای که با انگاشت‌ها و تجربه‌های ذهنی خود، متن را تغییر می‌دهد؛ یا «خواننده مطلع»^۳ / «ستلی فیش»^۴، خواننده‌ای است که با زبان و حوزه‌های گوناگون آن، مانند معناشناسی و فنون ادبی به خوبی آشناست یا «خواننده درون متن» / «یدن چمبرز» که اختصاصاً برای کاربرد در ادبیات کودک ابداع شده است» (راس جانستن: ۱۳۹۹، ۲۲۰). با گسترش نقد خواننده‌محور به عنوان رویکردی کاربردی در توجه به برداشت معنا توسط مخاطب به صورت منحصر، «یدن چمبرز نخستین کسی بود که در حوزه ادبیات کودک و نوجوان به ضرورت «روش نقدی که کودک را به عنوان خواننده رسمیت بشناسد» اشاره کرد (چمبرز، ۱۹۸۵ به نقل از رنلدز، ۱۳۹۹: ۲۱۲). «او در آثار خود به ویژه «درباره کتاب» (۱۹۸۵) و «به من بگو» (۱۹۹۳) تا اندازه‌ای به کودکان اجازه می‌دهد صدای خود را به عنوان خواننده و ناقد، به گوش بزرگسالان برسانند» (رنلدز، ۱۳۹۴: ۲۱۲) چمبرز خواننده کودک و نوجوان را با مهارت‌ها و قابلیت‌های خاص معرفی می‌کند که می‌تواند به تحلیل متن بپردازد؛ آن‌ها پرسشگرانی هستند که دست به مقایسه و قضاوت می‌زنند و از جمع‌آوری اطلاعات لذت می‌برند و به مثابه یک صاحب‌نظر بزرگسال، مسائل را به چالش می‌کشند (۱۳۸۸: ۱۵۳). «خواننده درون متن» در جستجوی پاسخ «خواننده نهفته متن چه کسی است؟» به کنکاش و بررسی می‌پردازد. او با تکیه بر مؤلفه‌های «سبک»، توجه به ساده یا پیچیده بودن پیرنگ، چگونگی چینش و پردازش عناصر داستان، پرداخت شخصیت‌ها و بیان نگرش و باور آن‌ها در قالب گفتگو؛ «زویه دید»، خلق امکان حضور خواننده در متن و ایجاد دریچه‌هایی فعال، برای دیدن از نگره مخاطب کودک و نوجوان؛ «طرفداری»، چگونگی برقراری رابطه همدلانه با مخاطب کودک و نوجوان و پذیرش و استقبال از توانایی و مهارت او در متن؛ و در نهایت «شکاف‌های گویا» که سبب ایجاد ابهام، بخش‌های سپید و چالش خلق معنا می‌شود، پرسش‌هایی را مطرح می‌کند و مخاطب را به مشارکت در متن فرا می‌خواند (همان، ۱۳۸۸: ۸۲).

1. W. Iser

2. S. Fish

نوشتار حاضر بر آن است با تحلیل خواننده درون متن در چهار رمان نوجوان، انطباق این آثار را با نیازها و دغدغه‌های زیسته این مخاطبان خاص بررسی کند، تولیدکنندگان، پژوهندگان و نظریه‌پردازان این حوزه ادبی را برای ادامه مسیر پیش رو یا ترمیم و تحول آن با خود همراه کند، خوانندگان کودک و نوجوان را ترغیب کند تا با دیدگاهی انتقادی و پرسشگرانه با متن رو به رو شوند و با بررسی مؤلفه‌های خواننده نهفته، دامنه کنشگری و مشارکت خود را در متن بکاوند.

این نگاشته با توجه به نقش و سهم زنان در ادبیات کودک نوجوان و به ویژه رشد روز افزون آثار آنان در حوزه تألیف و ترجمه در سال‌های اخیر می‌کوشد، همسویی این آثار را با جهان عاطفی و ارزشی شخصیت و خواننده نوجوان با الگوی جنسیتی پسرانه یا دخترانه و مهارت و شگردهای خاص این نویسندگان را در پروراندن درون‌مایه با محوریت دغدغه‌های این مخاطب خاص، در بستر رمان‌های «ستاره» از محدثه گودرزنی، «راز کیمیا و افسانه مهر و ماه» از بهناز علی‌پورگسگری، «آخر بازی» از نسترن فتحی و «برایم شمع روشن کن» از مریم محمدخانی تحلیل کند.

این پژوهش در پنج فصل نگاشته شده است؛

فصل نخست، به مقدمات و کلیات تحقیق، شامل بیان مسئله، پرسش‌های تحقیق، اهداف تحقیق و روش تحقیق پرداخته است.

فصل دوم، به پیشینه تحقیق در دو حوزه نقد خواننده‌محور و نقد خواننده درون متن/یدن چمبرز و پژوهش‌های انجام شده در رمان‌های پیکره پرداخته است.

فصل سوم، به مبانی نظری پرداخته است که با محوریت ادبیات نوجوان و نقد خواننده‌محور، مؤلفه‌های رویکرد خواننده درون متن/یدن چمبرز شامل، سبک، زاویه دید، طرفداری و شکاف-های گویا به تفصیل بیان شده و در ذیل اصل سبک، به عناصر داستان و جایگاه آن در ادبیات کودک و نوجوان اشاره شده است.

فصل چهارم، تحت عنوان تحلیل داده‌ها، به زندگی‌نامه و آثار نویسنده هر رمان، به طور اختصار پرداخته شده است و در ادامه هر رمان به طور جداگانه در قالب چهار اصل خواننده درون متن/یدن چمبرز بررسی شده است.

فصل پنجم، نتیجه‌گیری و پیشنهاد حاصل از تحلیل داده‌ها که در فصل چهارم به آن پرداخته است، مطرح شده است.

*	*	*	*	نوجوان باهوش
*	*	*	*	روحیه نقد و پرسشگری
*	*	*	*	نوجوان با ایدئولوژی خاص
*	*	*	*	مشارکت در کشف و خلق معنا

۵-۲- پیشنهاد

نوشتار پیش رو تلاش کرده است با محوریت «خواننده درون متن» /یدن چمبرز، چهار رمان نوجوان را که توسط زنان نویسنده به نگارش درآمده است پژوهش کند. در راستای این هدف، طرح پژوهشی با محدودیت‌هایی مواجه بود که امید است در پژوهش‌های آینده از حجم و تعدد آن‌ها کاسته شود.

با وجود تلاش نظریه‌پردازان، پژوهشگران و تولیدکنندگان حوزه ادبیات کودک و نوجوان، برای اجرای رویکردهای تحلیلی در آثار ادبی این مخاطبان خاص، همچنان محقق با محدودیت منابع رو به رو است. محدودیت منابع و تعدد منابع دست دوم و گاهی تکرار شده، پژوهشگر را با سردرگمی مواجه می‌کند؛ به طوری که از یافتن چهارچوبی منسجم از رویکردهای مطرح شده در حوزه مورد نظر باز می‌ماند. علاوه بر این محوریت حوزه کودک و محدودیت حوزه نوجوان در رویکردهای نظری، پژوهشگر را ناگزیر از تمرکز بر منابع و نظریاتی می‌کند که مخاطب کودک را هدف قرار داده است.

علاوه بر موارد مطرح شده، رویکرد «خواننده درون متن»، با وجود پیوند نظری با نقد خواننده‌محور، مؤلفه‌هایی را مطرح می‌کند که همسو با چهارچوب ساختارگرای آن، نویسنده و شگردهای سبکی و نگارشی آن را نسبت به مخاطبان خاص در کانون تحلیل قرار می‌دهد. از این رو پیشنهاد می‌شود؛ پژوهشگران در جهت محوریت ادراک و حضور خواننده در متن، تلفیقی از «خواننده درون متن» با دیگر رویکردهای محتوامحور در حوزه ادبیات کودک و نوجوان انتخاب کنند تا خوانش همه‌جانبه‌ای از متن انجام گیرد؛ کلیت شناختی هر یک از مؤلفه‌های رویکرد چمبرز، بستر را برای تلفیق آن با رویکردهای انتخاب‌گرای حوزه روان‌درمانی، از جمله «تئوری انتخاب» ویلیام گلسر نیز فراهم می‌کند تا سطح حضور، ادراک، انتخاب و رضایت مخاطب در متن، با تمامیت نیازها، ویژگی‌های زیستی، روانی و اجتماعی آن بررسی شود. علاوه بر این تعیین گروه هدف، در قالب گروه‌های سنی نوجوان و بزرگسال به عنوان خوانندگان واقعی جامعه آماری پژوهش و مشارکت در تحلیل اصول نظری پژوهش، می‌تواند نتایج عینی و علمی از همسویی خواننده نهفته در متن با مخاطبان خاص آثار ادبی به دست دهد و از سوگیری‌های خوانش پژوهشگر بکاهد.

منابع

الف) کتاب‌ها

- ابوت، اچ. پورتر، (۱۳۹۷)، سواد روایت، ترجمه رؤیا پورآذر، تهران: نشر اطراف.
- احمدی، بابک (۱۳۸۹)، ساختار و تأویل متن، چاپ دوازدهم، جلد یکم، تهران: نشر مرکز.
- ایتن، یوهانس (۱۳۸۶)، هنر رنگ، ترجمه عربعلی شروه، چاپ پنجم، تهران: انتشارات یساولی.
- ایگلتون، تری (۱۳۶۸)، پیش‌درآمدی بر نظریه ادبی، ترجمه عباس مخبر، چاپ اول، تهران: نشر مرکز.
- برسler، چارلز (۱۳۹۶)، درآمدی بر نظریه‌ها و روش‌های نقد ادبی، مصطفی عابدینی‌فرد، چاپ چهارم، تهران: انتشارات نیلوفر.
- برک، لورا (۱۴۰۰)، روان‌شناسی رشد؛ نوجوانی تا پایان عمر، ترجمه یحیی سید محمدی، چاپ چهل و سوم، جلد دوم، تهران: نشر ارسباران.
- پرینس، جerald (۱۳۹۵)، روایت‌شناسی، شکل و کارکرد روایت، محمد شهباء، تهران: انتشارات مینوی خرد.
- تادیه، ژان ایو (۱۳۹۰)، نقد ادبی در قرن بیستم، ترجمه مهشید نونهالی، چاپ دوم، تهران: نشر نیلوفر.
- تایسن، لیس (۱۳۹۸)، نظریه‌های نقد ادبی معاصر، ترجمه حسین پاینده، چاپ سوم، تهران: نشر نگاه امروز.
- تولان، مایکل جی (۱۳۹۸)، روایت‌شناسی، درآمدی زبان‌شناختی - انتقادی، ترجمه فاطمه علوی و فاطمه نعمتی، چاپ سوم، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها(سمت).
- _____ (۱۳۷۷)، «ساختار بنیادین داستان» در مجموعه ویژه‌نامه روایت و ضد روایت، ترجمه محمد شهباء، تهران: بنیاد سینمایی فارابی.
- جعفرقلیان، طاهره (۱۳۹۳)، ادبیات کودکان؛ رشته علوم تربیتی، چاپ سوم، تهران: نشر دانشگاه پیام نور.

حاجی نصرالله، شکوه (۱۳۹۶)، شناخت ادبیات کودک، زیر نظر علی اصغر سیدآبادی، تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

حجازی، بنفشه (۱۳۹۸)، ادبیات کودکان و نوجوانان (ویراست جدید) ویژگی‌ها و جنبه‌ها، تهران: انتشارات روشنگران و مطالعات زنان.

خبیری، محمد و همکاران (۱۳۹۴)، روان‌شناسی کودک و نوجوان با رویکرد ورزشی، تهران: دانشگاه تهران، مؤسسه انتشارات. ذبیح‌نیاعمیران، آسیه و حسین یگانه مهر (۱۳۹۲)، تاریخ ادبیات کودک و نوجوان در جهان، چاپ دوم، تهران: هومان.

خسرونژاد، مرتضی (۱۳۸۲)، معصومیت و تجربه؛ درآمدی بر فلسفه ادبیات کودک، تهران: مرکز. رنلدز، کیمبرلی (۱۳۹۴)، ادبیات کودک، ترجمه مهدی حجوی، چاپ اول، تهران: نشر افق.

روجانی بوچیر، لیسا و پیتر اکونومی (۱۳۹۳)، داستان‌نویسی برای کودکان، ترجمه سارا کاظمی منش، چاپ اول، تهران: نشر آوند دانش.

ریمون کنان، شلومیت (۱۳۸۷)، روایت داستانی: بوطیقای معاصر، ترجمه ابوالفضل حری، تهران: نشر نیلوفر.

ژوو، ونسان (۱۳۹۴)، بوطیقای رمان، ترجمه نصرت حجازی، چاپ اول، تهران: انتشارات علمی فرهنگی.

سلدن، رامان (۱۳۷۵)، نظریه ادبی و نقد عملی، جلال سخنور و سیما زمانی، تهران: مؤسسه فرزندگان پیشرو.

علی پورگسگری، بهناز (۱۳۹۸)، راز کیمیا و افسانه مهر و ماه، چاپ ششم، تهران: نشر ویدا.

فتحی، نسترن (۱۳۹۱)، آخر بازی، تهران: شهر قلم چکه.

فورستر، ادوارد مورگان (۱۳۹۱)، جنبه‌های رمان، ترجمه ابراهیم یونسی، چاپ ششم، تهران: نشر نگاه.

قزل‌ایاغ، ثریا (۱۳۹۹)، ادبیات کودکان و نوجوانان و ترویج خواندن، چاپ شانزدهم، تهران: انتشارات سمت.

گرنی، ام‌ا و کیمبرلی رنلدز (۱۳۹۹)، مطالعات ادبیات کودک راهنمای پژوهش، ترجمه محبوبه فرهنگی، چاپ اول، تهران: نشر مدرسه.

گلسر، ویلیام (۱۳۹۹)، مدرسه کیفی، ترجمه علی صاحبی با همکاری فاطمه معین‌الغرابی، چاپ ششم، تهران: نشر سایه سخن.

گودرزنیا، محدثه (۱۳۹۷)، ستاره، چاپ چهارم، تهران: نشر پیدایش.

لاج، دیوید (۱۳۹۷)، هنر داستان‌نویسی با نمونه‌هایی از متن‌های کلاسیک مدرن، ترجمه رضا رضایی، چاپ ششم، تهران: نشر نی.

لینت‌ولت، ژپ (۱۳۹۰)، رساله‌ای در باب گونه‌شناسی روایت نقطه دید، ترجمه علی عباسی و نصرت حجازی، چاپ اول، تهران: انتشارات علمی فرهنگی.

مایلز، رزالیند (۱۳۸۰)، زنان و رمان، ترجمه علی آذرنگ (جباری)، چاپ اول، تهران: انتشارات روشنگران و مطالعات زنان.

محمدخانی، مریم (۱۳۹۸)، برایم شمع روشن کن، چاپ اول، تهران: نشر افق.

محمدی، محمدهادی (۱۳۹۹)، روش‌شناسی نقد ادبیات کودکان، چاپ اول، تهران: شرکت نشر چیستا.

معین، محمد (۱۳۸۴)، فرهنگ فارسی جیبی، گردآورنده عزیزالله علیزاده، چاپ دوم، تهران: راه رشد.

موران، برنا (۱۳۸۹)، نظریه‌های ادبیات و نقد، ناصر داوران، تهران: مؤسسه انتشارات نگاه.

میرصادقی، جمال (۱۳۹۱)، زاویه دید در داستان، چاپ اول، تهران: انتشارات سخن.

میرصادقی، جمال (۱۳۹۴)، ادبیات داستانی، چاپ هفتم، تهران: نشر سخن.

هارلند، ریچارد (۱۳۹۶)، از افلاطون تا بارت، ترجمه بهزاد برکت، چاپ سوم، تهران: نشر ماه و خورشید.

هانت، پیتر (۱۳۸۶)، درک ادبیات کودکان جهان. ترجمه محمود نورمحمدی، چاپ اول، قزوین: انتشارات سایه‌گستر.

هانت، پیتر (۱۳۹۷)، دیدگاه‌های نظری و انتقادی در ادبیات کودکان، ترجمه علیرضا کرمانی و علیرضا ابراهیم‌آبادی. چاپ اول. تهران: نشر آرون.

یونسی، ابراهیمی (۱۳۹۷)، هنر داستان‌نویسی، چاپ چهاردهم، تهران: انتشارات نگاه (ب) مقالات

ایبرامز، م. ه (۱۳۹۱)، «انواع رمان»، در رمان چیست؟ ترجمه محسن سلیمانی، چاپ دوم. تهران: نشر سوره مهر.

استیونز، جان (۱۳۸۸)، «ایدئولوژی و گفتمان روایی در ادبیات داستانی کودک» در دیگرخوانی‌های ناگزیر: رویکردهای نقد و نظریه ادبیات کودک، زیر نظر مرتضی خسرونژاد، تهران: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، صص ۹۰-۷۱.

استیونز، جان (۱۳۹۷)، «زبان‌شناسی و سبک‌شناسی» در دیدگاه‌های نظری و انتقادی در ادبیات کودکان، پیتر هانت، ترجمه علیرضا کرمانی و علیرضا ابراهیم‌آبادی. چاپ اول. تهران: نشر آرون، صص ۱۱۹-۸۹.

اسچلنبرگ، الیزابت (۱۳۸۴)، «خواننده ضمنی» در دانشنامه نظریه‌های ادبی معاصر، ایرنا ریما مکاریک، ترجمه مهراں مهاجر و محمد نبوی، تهران: انتشارات آگه.

- اکلشر، جولیا (۱۳۸۵)، «داستان‌های نوجوانان؛ واقع‌گرایی، رمانس، رمان‌های مسئله‌محور معاصر» ترجمه نیلوفر مهدیان، پژوهشنامه ادبیات کودک و نوجوان، ش ۴۶-۴۵، صص ۱۳۳-۱۲۲.
- ایورسن، استفان (۱۴۰۰)، «تعریف روایت» در نقد ادبی با رویکرد روایت‌شناسی، پل کبلی، مانفرد یان...، گزینش و ترجمه حسین پاینده، چاپ اول، تهران: انتشارات نیلوفر.
- بارت، رولان (۱۳۷۳)، «مرگ نویسنده»، حوزه‌های تخصصی مطالعات هنر، ترجمه داریوش کریمی، ش ۲۵، صص ۳۷۷-۳۸۱.
- بنتون، مایکل (۱۳۸۰)، «نقد ادبی خواننده محور»، ترجمه شهرام اقبال زاده، پژوهشنامه ادبیات کودک و نوجوان، ش ۲۵، صص ۴۸-۲۱.
- تریکش، نیکلا (۱۳۸۶)، «نقش ادبیات در تکوین هویت نوجوان» در ادبیات کودک با نگاهی به ادبیات کودک فرانسه؛ مجموعه مقالات، بهاره بهداد، چاپ اول، تهران: نشر سوره مهر، صص ۲۶۱-۲۴۴.
- چمبرز، ایدن (۱۳۸۸)، «خواننده درون متن» در دیگرخوانی‌های ناگزیر: رویکردهای نقد و نظریه ادبیات کودک، زیر نظر مرتضی خسرونژاد. تهران: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، صص ۱۵۲-۱۱۳.
- حجوانی، مهدی (۱۳۸۹)، «بررسی تحلیلی سیر نقد در ادبیات کودک و نوجوان در ایران با نگاهی آسیب‌شناسانه به قالب‌های نقد»، پژوهشنامه ادبیات کودک و نوجوان، ش ۲۰، بخش اول، صص ۷۵-۹۹.
- خسرونژاد، مرتضی (۱۳۸۸)، «نقد و نظریه ادبیات کودک در ایران؛ موقعیت، ویژگی‌ها، ضرورت-ها» در دیگرخوانی‌های ناگزیر: رویکردهای نقد و نظریه ادبیات کودک، تهران: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، صص ۶۷-۴۱.
- راس جانستن، رزمی (۱۳۹۹)، «نقد خواننده‌محور» در مطالعات ادبیات کودک راهنمای پژوهش، گرنبی، ام‌ا و کیمبرلی رنلدز ترجمه محبوبه فرهنگی، چاپ اول، تهران: نشر مدرسه. صص ۲۳۲-۲۱۹.
- رنلدز، کیمبرلی (۱۳۹۹)، «پژوهش و نظریه» در مطالعات ادبیات کودک راهنمای پژوهش، گرنبی، ام‌ا و کیمبرلی رنلدز ترجمه محبوبه فرهنگی، چاپ اول، تهران: نشر مدرسه. صص ۲۱۰-۲۰۲.
- رنلدز، کیمبرلی (۱۳۹۹)، «نقد کودک‌محور (کودک‌گرا)» در مطالعات ادبیات کودک راهنمای پژوهش، گرنبی، ام‌ا و کیمبرلی رنلدز ترجمه محبوبه فرهنگی، چاپ اول، تهران: نشر مدرسه. صص ۲۱۸-۲۱۱.

زایپس، جک (۱۳۸۸)، «خاستگاه‌های قصه‌های پریان» در دیگرخوانی‌های ناگزیر: رویکردهای نقد و نظریه ادبیات کودک، زیر نظر مرتضی خسرونژاد، تهران: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، صص ۲۲۳-۲۵۹.

سارلند، چارلز (۱۳۹۷)، «ایدئولوژی در ادبیات کودکان» در دیدگاه‌های نظری و انتقادی در ادبیات کودکان، پیتر هانت، ترجمه علیرضا کرمانی و علیرضا ابراهیم‌آبادی. چاپ اول. تهران: نشر آرون.

کاشفی خوانساری، سیدعلی (۱۳۸۰)، «میزگرد کارکرد نقد در ادبیات کودک و نوجوان»، کتاب ماه کودک و نوجوان، ش ۴۴، صص ۱۳-۶.

کراسنو، المن (۱۳۸۴)، «خواننده» در دانشنامه نظریه‌های ادبی معاصر، ایرنا ریما مکاریک، ترجمه مهران مهاجر و محمد نبوی، تهران: انتشارات آگه.

لسنیک - ابرشتاین، کارین (۱۳۸۸)، «تأملی در چیستی «ادبیات کودک» و «کودکی»» در دیگرخوانی‌های ناگزیر: رویکردهای نقد و نظریه ادبیات کودک، زیر نظر مرتضی خسرونژاد، تهران: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، صص ۳۲۲-۲۹۳.

مگیلیس، رادریک (۱۳۸۸)، «لذت‌های عدم امکان؛ نه بچه‌ها، نه کتاب، تنها نظریه» در دیگرخوانی‌های ناگزیر: رویکردهای نقد و نظریه ادبیات کودک، زیر نظر مرتضی خسرونژاد، تهران: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، صص ۳۸۵-۳۶۳.

میرزایی پرکلی، جعفر (۱۳۹۷)، «از نظریه تا عمل: بررسی «خواننده درون متن» در یک مشت گندم اثر ایدن چمبرز»، نشریه پژوهش ادبیات معاصر جهان، ش ۷۷، صص ۲۳۶-۲۱۷.

نودلمن، پری (۱۳۸۸)، «لذت و گونه‌ای ادبی؛ ژرف‌اندیشی‌هایی درباره ویژگی‌های ادبیات داستانی کودکان» در دیگرخوانی‌های ناگزیر: رویکردهای نقد و نظریه ادبیات کودک، زیر نظر مرتضی خسرونژاد، تهران: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، صص ۴۴۴-۴۲۱.

نیکولایوا، ماریا (۱۳۸۸)، «فراسوی دستور داستان یا چگونه نقد ادبیات کودک از نظریه روایت بهره می‌برد» در دیگرخوانی‌های ناگزیر: رویکردهای نقد و نظریه ادبیات کودک، زیر نظر مرتضی خسرونژاد، تهران: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، صص ۵۸۹-۵۴۷.

هانت، پیتر (۱۳۸۶)، «مطالعات ادبیات کودکان» در درک ادبیات کودکان جهان، ترجمه محمود نورمحمدی، چاپ اول، قزوین: انتشارات سایه‌گستر، صص ۴۶-۱۵.

هولوب، رابرت سی (۱۳۸۴)، «خواننده ضمنی» در دانشنامه نظریه‌های ادبی معاصر، ایرنا ریما مکاریک، ترجمه مهران مهاجر و محمد نبوی، تهران: انتشارات آگه.

(ج) وبسایت

حاجی نصرالله، شکوه (۱۳۹۶)، ادبیات کودک و نوجوان،

<https://www.isna.ir/news/96012006993/>

خبرگزاری کتاب ایران (۱۳۹۶)، گفتگو با محدثه گودرزنیبا،

<https://www.ibna.ir/vdcipvarzt1awr2.cbct.html>

کتابک، مریم محمدخانی، نویسندگان کتاب‌های کودک و نوجوان در ایران،

<https://ketabak.org/xc699>

نشر افق، مریم محمدخانی، <https://ofogbooks.com>

ویکی‌پدیا (۱۳۹۹)، بهناز علی‌پور گسگری، <https://fa.wikipedia.org/wiki>

Abstract

The centrality of the three elements of the reader, the text, and the author, created various ways of criticism. Among these, reader-response criticism is an approach that puts forward the reader and his perception of the text and its author as its theoretical foundation. By expanding this method of criticism in the field of adult literature, Aiden Chambers introduces a reader-response criticism approach by looking at Wolfgang Iser's Implied reader, which uses the four components of style, point of view, orientation and Clear cut gaps. Trying to analyze the child oriented of the Implied reader in the text in the works of this literary domain. The present article with the theme of "reader-response criticism of four fiction works by female writers with the approach of Aiden Chambers" aims to take advantage of the embedded reader of Aiden Chambers, to review the four juvenile novels that were successfully received by the Flying Tortoise list. Five are shown to analyze. According to the structured view of Chambers in the proposed components, the four forms of Wolfgang Iser's points of view and the criteria of content- response theorists in the field of children's and adolescent literature, including ideology and gender, have been used to identify the shortcomings of this approach, especially in the principle of point of view, orientation and Clear cut gaps, should be compensated. In addition to this, the alignment and overlap of the criteria of "Flying Tortoise Quarterly" with the theoretical foundations and scopes of the research is examined in order to introduce the works of this age group, the technique and stylistic features of the female authors of these works, in their verbal actions and The non-verbal, belief and values of the characters, especially the adolescent character, should be identified and analyzed and provide the path for extensive and chaining researches of the literary works of children and adolescents in the proposed theoretical framework, and the authors of this field to commit to writing works that correspond to the status and intelligence of its specific audience.

The findings of the research show the centrality of the themes and concerns, tone and language structure of the teenage audience, which is associated with the conflict between fathers and men and the alignment of women and mothers. Even though they are supported and can and have the opportunity to express their needs and be selective, warning adults guide their wishes and choices, and women and mothers who are aligned in this path are guides and facilitators so that the wishes of fathers and men are fulfilled. The collection of these findings shows that the analyzed works are a representation of the real world of teenagers in the world outside of fiction. In addition, possessing the spirit of criticism and questioning, norm avoidance, the ideology of the borderless world and addressing the needs of teenagers in the novels are tied with the four components of the reader within the text in these works and show the connection and overlap of the standards of the flying turtle and this approach is theoretical.

keywords: juvenile literature, reader-response criticism, embedded reader, Aiden Chambers.

University of Kurdistan
Faculty of Language and Literature
Department of Persian Language and Literature

**A Thesis/ Dissertation Submitted to the Postgraduate Studies Office in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Degree of M.A./ Ph.D.**

in Discipline of Persian Language and Literature

Title:

**Reader-response criticism of four works fiction from female
writers, with the approach of Aiden Chambers**

By:

Farzaneh Mohammadzadeh

The above thesis was evaluated and approved by the following members of
the thesis committee with excellent quality on August 31th, 2022.

Position
Signature

Title and Name

1. Supervisor:
2. External Examiner:
3. Internal Examiner:

Assoc. Prof Dr. Nasrin Aliakbari
Assist. Prof Dr. Badrie Ghavami
Assist. Prof Dr. Fardin Hosseinpanahi

۱۳۰۲
نسخه نهایی
فرزانه محمدزاده

Head of Department:
Hiva Hasanpour

Faculty Graduate Coordinator

Masud Dehqaan

M. Dehqaan

University of Kurdistan
Faculty of Language and Literature
Department of Persian Language and Literature

A Thesis

**Dissertation Submitted to the Postgraduate Studies Office in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Degree of M.A .in of Persian Language
and Literature**

Title:

**Reader-response criticism of four works fiction from female
writers, with the approach of Aiden Chambers**

By:

Farzaneh Mohammadzadeh

Supervisor:

Dr. Nasrin Aliakbari

August, 2022

University of Kurdistan
Faculty of Language and Literature
Department of Persian Language and Literature.

A Thesis

**Dissertation Submitted to the Postgraduate Studies Office in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Degree of M.A .in of Persian Language
and Literature**

Title:

**Reader-response criticism of four works fiction from female
writers, with the approach of Aiden Chambers**

By:

Farzaneh Mohammadzadeh

Supervisor:

Dr. Nasrin Aliakbari

August, 2022